

VÖRÖS ISTVÁN

Alig-alig

Hazugságokból épül föl
a világ. A falon a csempét
le kellett volna verni, de nem
verték, csak hazudták,
és ott van az új alatt a régi,
a hazugság alatt az eltérő
tény, még mindig nem igazság,
mert az annyi: kisebb a tér,
ha egyelőre még csak alig
észrevehetően is. A fotelban
meg lehetett volna menteni
a rugókat. És most minden
olyan rugalmatlan. A hazugság
rugalmatlanná váló tény,
ténytelenné váló eset,
esetleges állítás. Ezt a pénzt
nem találtad, hanem loptad.
Ezt a gondolatot nem
loptad, hanem rád talált.
Az emberek világa
hazugság-alapú,
ahogy az élet szén-alapú
itt a földön, ahogy 10-es
számrendszerben gondolkodunk
a mennyiségekről, a térről,
ahogy térben látunk, időben
nem. A hazugságot többnyire
fölismerjük, az igazságot
alig-alig.

A sás és a nád között

Gondolatban élni, vagy valóságban?
A gondolat a lehetséges világ,
a valóság a tényleges.
A gondolat a nem is lehetségest is elbírja.
Ha gondolatban élnénk, de a lehetségesben,
ott maradna a gondolatnak a lehetetlen.
Ha a lehetetlenben élnénk, annyira nem volna
szabály, ami világunkat összefogja,

hogy lehetetlen volna kiigazodni
az ellentmondások között.
Lehetetlen volna átjutni
az ellentmondások között.
Ha a lehetetlenben élnénk,
nem élnénk, a fantázia megfojtana,
mint az iszap a belemerülőt.

Mocsarak borítanának mindent,
egymás mellett tengeri sós és
édesvízű nádasok. A sós vízben
cápa úszna, de kétméteres testével is
ki tudna emelkedni a vízből,
és iszaptól csöpögve szárnyalna
a levegőben. A gyávák meglovagolnák,
a bátrak fejest ugranának
tátott szájába, csúsznának le a rettentő torkon,
kúsznának át a beleken,
és tisztán szökkennének elő a túlsó
végén, fejessel érkezve
egy apró víztükörbe
a sás és a nád között.

Szökés a Teremtő elől

A polgári élet összeomlik,
még nem tudni, kit nyilvánítanak
zsidónak, érinthetetlennek,
leprásnak, folyik az ötletelés,
de valakire szükség van,
valami fölháborodásra,
valami elengedhetetlen
igazságtevésre.

Valaki bűnösre van szükség,
mert elkövettük a bűnt.
Mi igen, de persze nem én,
ők nyilván, de nem hiszik el,
hogyan az tényleg, az tényleg bűn.
Az egyszerűség kedvéért
majd felelősségre vonnak
valakit, és akkor az örök igazság
új formát talál.

Mint a sár, amiből egy teremtő
kitalált embereket modellez,
de mielőtt rábólintana, hogy az jó,

a figura életre kel, elszalad,
rettegve bujkál teremtője elől,
mert sejti, hogyha lehetne,
visszavonnák a létét.

A láthatóról

A rólam készült legújabb fotón
határozottan fölismerhetően
egy ember áll. Ez zavarba ejtő,
mert sose tudtam elhinni,
hogy minden rájuk vonatkozó korlát
és megkötés engem is korlátoz
és megköt. Sosem voltam túl nagy
emberrajongó. Nem nekik
és nem róluk akartam írni.
De önként beértem annyival,
emennyi egy embernek adatik,
ám nem akartam beletörődni
mindabba, ami az embertől
elvéteik.

Hát például ő ott, mennyi belőle
az én, mennyi a kabát, a sál,
mennyi a szemüveg,
mennyi az ember?

Hány kiló lélek, hány gramm test,
hány tonna szellem? Azt hiszitek persze,
hogy fordítva vannak az arányok?
Vagy arányokról sincs szó?

Egy korosodó, úgy-ahogy elegáns férfi.
Nagy kedvvel azonosulok vele,
ez afféle vállalás, de azt tudnotok kell,
hogy ő, akit láttok,
nem én vagyok.

Ne hozzátok fel, hogy ti sem azok vagytok,
akinek látszotok. Leveszem a szemüvegem,
és marad belőletek a körvonal.
Fölveszem, és még az is eltűnik.